

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА ІЗ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ ЩОДО ПІДПАЛІВ АВТО ВІЙСЬКОВИХ

Шестопапов Р.М.

*прокурор відділу нагляду за додержанням законів
регіональним органом безпеки
Дніпропетровської обласної прокуратури,
кандидат юридичних наук, доцент,
почесний працівник прокуратури України
ORCID: 0000-0003-1460-2355*

Шестопапов Р.М. Організаційно-правові засади діяльності прокурора із протидії злочинам щодо підпалів авто військових.

Стаття присвячена розкриттю організаційно-правових засад діяльності прокурора із протидії злочинам щодо підпалів транспортних засобів військовослужбовців. У зв'язку з необхідністю розкриття мети даної наукової праці пропонується розглянути особливості кримінально-правової кваліфікації таких діянь, визначити алгоритм організації прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням злочинів даної категорії і надати практичні поради щодо протидії такому кримінально-правовому явищу.

Значної уваги приділено аналізу та узагальненню вивчених реальних кримінальних проваджень про злочини даної категорії, що дало можливість визначити основні проблемні питання прокурорської та слідчої діяльності на цьому напрямку, серед яких: проблематика первинної кваліфікації, визначення органу досудового розслідування, тактика і методика організації прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням.

На конкретних прикладах акцентовано увагу на необхідності ретельного вивчення суб'єктивної сторони споріднених, у даному випадку, злочинів, які передбачають кримінальну відповідальність за умисне знищення (пошкодження) чужого майна (в контексті даної статті – транспортно-го засобу військового), вчиненого шляхом підпалу, а також, перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України. Надано певні методичні рекомендації з цього приводу.

Окрім пропозицій удосконалення кримінальної та кримінально-процесуальної діяльності прокурора на цьому напрямку запропоновано дієвий алгоритм організаційно-координаційних заходів органів прокуратури із протидії злочинам щодо підпалів автомобілів військових. Зокрема, створення міжвідомчих робочих груп із залученням представників правоохоронних органів (прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки України, Військової служби правопорядку), а також органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування. Викладено суть, мету, форми і методи їх діяльності.

Ключові слова: автомобілі військових, перешкоджання Збройним Силам України, знищення та пошкодження чужого майна, підпал, процесуальне керівництво, досудове розслідування.

Shestopalov R.M. Organizational and legal principles of the activity of the prosecutor in combating crimes related to arson of military vehicles.

The article is devoted to the disclosure of the organizational and legal principles of the prosecutor's activity in combating crimes related to arson of military vehicles. In connection with the need to disclose the purpose of this scientific work, it is proposed to consider the specifics of the criminal-legal qualification of such acts, to determine the algorithm of organization of the prosecutor's procedural management of the pretrial investigation of crimes of this category, and to provide practical advice on countering such a criminal-legal phenomenon.

Considerable attention was paid to the analysis and generalization of studied real criminal proceedings about crimes of this category, which made it possible to identify the main problematic issues of

prosecutorial and investigative activity in this area, including: the issue of primary qualification, the definition of the pretrial investigation body, the tactics and methods of organizing pretrial procedural management by the prosecutor investigation.

On specific examples, attention is focused on the need to carefully study the subjective side of related, in this case, crimes that involve criminal liability for the intentional destruction (damage) of someone else's property (in the context of this article – a military vehicle), committed by arson, as well as obstructing the legal activities of the Armed Forces of Ukraine. Certain methodical recommendations are given in this regard.

In addition to suggestions for improving the prosecutor's criminal and criminal-procedural activities, an effective algorithm of organizational and coordination measures of the prosecutor's office to combat crimes related to arson of military vehicles was proposed in this direction. In particular, the creation of interdepartmental working groups with the involvement of representatives of law enforcement agencies (prosecutors' offices, the National Police, the Security Service of Ukraine, the Military Law and Order Service), as well as state executive and local self-government bodies. The essence, purpose, forms and methods of their activity are disclosed.

Key words: military vehicles, obstruction of the Armed Forces of Ukraine, destruction and damage to other people's property, arson, procedural management, pre-trial investigation.

Постановка проблеми. В 2024 році правоохоронна система України зіштовхнулася із новою хвилею кримінально-правового явища – масові підпали автомобілів військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань. Налагодження ефективної взаємодії усіх правоохоронних органів, органів військового правопорядку, виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо протидії вказаному кримінально-правовому явищу є запорукою його зменшення і упередження.

Стан опрацювання. Вказане злочинне явище є новим для українського соціуму, тому проблемними питаннями кримінально-правової кваліфікації, тактики і методики здійснення досудового розслідування чи участі в судовому розгляді кримінальних проваджень даної категорії вітчизняна юридична наукова спільнота на належному рівні не досліджувала. Окремі питання з цього приводу викладені в правовій позиції учених М. Рубашенка та Ю. Пономаренка. Утім, певний брак емпіричної бази, відсутність належної слідчо-прокурорської та, відповідно, судової практики, а також новизна цього «злочинного челенджу» констатують більше практичних запитань, аніж наявних наукових порад.

Метою статті є розкриття комплексу організаційно-правових засад діяльності прокурора із протидії злочинам щодо підпалів авто військових.

Основними завданнями є проаналізувати особливості кримінально-правової кваліфікації таких діянь, визначити алгоритм організації прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням злочинів даної категорії, і, надати практичні поради щодо протидії такому кримінально-правовому явищу.

Виклад основного матеріалу. Не аналізуючи причини та передумови такого фонового явища мусимо констатувати тенденцію до збільшення реєстрації злочинів даної категорії. За даними Офісу Генерального прокурора станом на кінець вересня 2024 правоохоронні органи в поточному році зафіксували 266 фактів підпалів авто військовослужбовців та волонтерів [1].

Уникаючи наукового хайпу стосовно досліджуваної тематики, з огляду на низку практичних проблемних питань щодо об'єкта і предмета злочинного посягання, для точності викладення наукового матеріалу, а також називання речей своїми іменами, вважаємо, що слід говорити саме про транспортні засоби, які за своїми ідентифікуючими даними вказують на їх приналежність до Збройних Сил України та інших військових формувань, а не про «автівки військових», як часто-густо зазначають в пресі, телебаченні та інтернеті. Але, для зручності сприйняття далі за текстом – авто військовослужбовців.

Зокрема, в листі Офісу Генерального прокурора керівникам обласних прокуратур № 09/1/2-635 вих-427 окв-24 від 05.08.2024 зазначено, що, надаючи правову оцінку події кримінального правопорушення, прокурорам необхідно враховувати відомості, що конкретизують об'єкт посягання і мету як бажаний наслідок протиправних дій для співучасників підпалу транспортного засобу [2].

Утім, вивченням стану досудового розслідування кримінальних правопорушень у вказаній сфері (на прикладі Дніпропетровської області) констатовано незадовільну роботу прокурорів ок-

ружних прокуратур щодо первинної кваліфікації злочинів за фактами умисного знищення чи пошкодження транспортних засобів військовослужбовців.

Нажаль, неналежна організація роботи прокурорів саме окружних прокуратур щодо запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з підпаленням автомобілів та іншого майна, яке належить або використовується військовослужбовцями й іншими громадянами в особливий період, спрямована не на забезпечення виконання вимог статті 2 КПК України щодо забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, а на ганебне зменшення статистичного навантаження нерозкритих справ шляхом необґрунтованої та невмотивованої зміни підслідності таких кримінальних правопорушень з органів Національної поліції на органи Служби безпеки України.

Риторичне запитання: про яку якість збору і фіксації доказів може йти мова, якщо слідчий поліції та прокурор окружної ланки де-факто мають приховані наміри «направити провадження за належністю» ще до закінчення оформлення протоколу огляду місця події, де слідчий наперед знає, що він не буде розслідувати цей епізод, оскільки до Єдиного реєстру досудових розслідувань внесено злочин «не за їх статтею»?!

Ухилення органів Національної поліції від розкриття й розслідування таких злочинів стало наслідком хибної процесуальної позиції окружних прокуратур про первинну правову кваліфікацію кримінальних правопорушень, у яких не встановлено особу, причетну до скоєння підпалу, саме як перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період (за статтею 114-1 Кримінального Кодексу України), що породило масове безпідставне скерування таких справ «за належністю» в слідчий підрозділ органу безпеки.

Узагальненням стану розслідування «фактових» кримінальних проваджень щодо підпалів автомобілів, які за своїми ідентифікуючими даними можуть вказувати на їх приналежність до Збройних Сил України чи інших військових формувань, встановлено, що причинами необґрунтованого визначення підслідності кримінальних правопорушень за слідчими органів безпеки стали безпідставне внесення слідчими поліції відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань саме за непідслідною їм статтею 114-1 КК України, або штучна перекваліфікація таких злочинів із вже зареєстрованої частини 2 статті 194 КК України на частину 1 статті 114-1 КК України.

Наприклад, вивченням Дніпропетровською обласною прокуратурою матеріалів кримінального провадження №**** за фактом підпалу автомобіля «FORD FOCUS 2» з номерами іноземної реєстрації, перефарбованого в захисний колір хакі, встановлено, що слідством не зібрано жодного доказу, який давав би правові підстави кваліфікувати діяння невідомих осіб саме як перешкодження законній діяльності Збройних Сил України (за частиною 1 статті 114-1 КК України), а саме: щодо автомобіля, який став предметом злочинного посягання, не зібрано доказів його приналежності до певної військової частини чи військового формування; не зібрано жодного доказу, який вказував би на те, якій саме законній діяльності Збройних Сил України чи інших військових формувань здійснено перешкодження в момент статичного перебування цього транспортного засобу на цивільній парковці в межах житлової забудови за відповідною адресою; не зібрано даних, які свідчили б про виконання кимось із представників Збройних Сил України чи інших військових формувань законної діяльності згідно Конституції України та Закону України «Про Збройні Сили України» саме з використанням цього автомобіля, підпал якого перешкодив би їх діяльності. Водночас допитаний у якості потерпілого громадянин О. повідомив, що він хоч і є військовослужбовцем, але цей автомобіль на баланс частини не ставив, а керував особисто, перефарбувавши в захисний колір з ідеологічних мілітаристських міркувань, користувався у власних цілях, а в момент підпалу автівки (на парковці біля його багатоповерхівки) він відпочивав у себе в квартирі. При цьому, слідством не встановлено причетних до підпалу осіб, що не дає об'єктивної можливості з'ясувати наявність у невідомих паліїв прямого умислу (як обов'язкової вимоги для кваліфікації за частиною 1 статті 114-1 КК України) саме на те, якій законній діяльності Збройних Сил України вони намагались перешкодити, здійснивши підпал автомобіля «FORD FOCUS 2».

Отже основними проблемними питаннями кваліфікації «фактових» кримінальних проваджень за статтею 114-1 КК України є відсутність документального підтвердження приналежності автівок, які стали предметом злочинного посягання, до певної військової частини чи інших військових формувань; перебування спалених транспортних засобів у фактичному користуванні осіб,

які ніякого відношення не мають до Збройних Сил України чи інших військових формувань; відсутність будь-яких доказів, які вказували б на те, якій саме законній діяльності Збройних Сил України здійснено перешкодження; відсутність доказів здійснення потерпілими в момент підпалу діяльності, передбаченої Конституцією України та Законом України «Про Збройні Сили України» саме з використанням спаленого транспортного засобу, пошкодження (знищення) якого перешкодило цій законній діяльності тощо.

Таким чином, внесення слідчими Національної поліції до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей про кримінальні правопорушення за фактами підпалень транспортних засобів військових (у яких не встановлено причетних осіб) за статтею 114-1 КК України (як перешкодження законній діяльності Збройних Сил України) є передчасним, не базується на повній та всебічній оцінці обставин справи, не сприяє належному та якісному збору та фіксації доказової бази, оскільки містить приховане очікування слідчого і прокурора «направити матеріали досудового розслідування за належністю до іншого органу» після першочергових слідчих дій, та зовні нагадує, так би мовити, «процесуальний футбол». Аналогічна ситуація із удаваною перекваліфікацією вже зареєстрованих фактових злочинів даної категорії із частини 2 статті 194 на частину 1 статті 114-1 КК України.

Не встановлення причетної до підпалу особи де-юре і де-факто не дає можливості слідчому, прокурору на стадії реєстрації злочину і проведення першочергових слідчих (розшукових) дій оцінити наявність у невстановленого суб'єкта прямого умислу та відповідного мотиву, що спонукали б його до підпалу транспортного засобу, який за своїми ідентифікуючими даними вказує на його приналежність до військових. Як слушно зазначає М. Рубашенко, важливо, щоб були встановлені всі інтелектуальні та вольові ознаки прямого умислу, зокрема, особа усвідомлює те, що транспортний засіб має відповідне призначення (щодо використання або виконання військовослужбовцями своїх військових обов'язків у межах завдань та функцій, що покладаються законами України на збройні формування, до яких вони належать) і що вчинене ним діяння призведе до його пошкодження чи знищення та, як наслідок, заподіяння шкоди складовим об'єктам основ національної безпеки [3].

Отже, з наукової точки зору вважаємо, і з огляду на практичну доцільність рекомендуємо вносити до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про злочин за статтею 114-1 КК України (за обставин підпалів військових авто) лише після встановлення причетної до цих діянь особи, і оцінки її суб'єктивної сторони в сукупності з іншими доказами, які дають підстави вважати, що її діяння були спрямовані саме на перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.

Пропонуємо, що реєстрації у таких ситуаціях кримінальних проваджень за статтею 114-1 КК України має передувати ретельне вивчення прокурорами профільних відділів прокуратур обласної ланки, які здійснюють нагляд за додержанням законів органами безпеки, матеріалів кримінального провадження щодо наявності доказів для кваліфікації дій особи за даною нормою.

Це сприятиме забезпеченню необгрунтованої реєстрації кримінальних проваджень слідчими поліції, та, як наслідок, неправомірній зміні підслідності таких кримінальних правопорушень, що, по-суті, є «процесуальним футболом», який полягає у якнайшвидшому «відпасуванні» матеріалів досудового розслідування начебто «за належністю іншому органу», тим самим створення уявного статистичного благополуччя у керівника поліції та окружної прокуратури щодо відсутності нерозкритих справ на їх юрисдикційній території.

Первинна реєстрація злочину за фактами підпалень транспортних засобів, які за своїми зовнішніми даними вказують на їх приналежність до Збройних Сил України чи інших військових формувань, має здійснюватися за частиною 2 статті 194 КК України (знищення, пошкодження чужого майна, вчинене шляхом підпалу). Це пояснюється тим, що все-таки першими на виклик щодо події злочину виїжджають співробітники поліції, слідчі та оперативні підрозділи яких більше розслідують і розкривають злочинів, учинених в умовах неочевидності, в той час як органи безпеки, здебільшого працюють «від суб'єкта», досудове розслідування щодо якого й полягає у документуванні його протиправної діяльності. Можемо припустити, що розкриття злочину співробітниками карного розшуку, які тримають «на олівці» специфічний контингент на ввіреній їм території, буде оперативнішим за відповідні дії оперативного підрозділу органу безпеки. Кваліфікація при первинній реєстрації за частиною 2 статті 194 КК України неодмінно сприятиме професійній зацікавленості саме оперативників Національної поліції розкрити цей злочин, у тому числі у гонитві за показниками, та не допу-

стять згаяти дорогоцінний час для проведення першочергових слідчих, та, насамперед розшукових дій щодо встановлення обставин справи і фіксації їх доказами, як це буває при реєстрації таких підпалів за статтею 114-1 КК України, що тягне зміну підслідності кримінального правопорушення та фактичне кочування матеріалів кримінального провадження, яке, зазвичай складається лише з протоколу огляду місця події та допиту потерпілого, з органу поліції на орган безпеки.

Після встановлення особи, винної у підпалі автомобіля військового, за наявності доказів спрямованості її умислу саме на перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань, її дії радимо кваліфікувати за сукупністю злочинів: за частиною 1 статті 114-1 КК України (як «предикатний» злочин) та частиною 2 статті 194 КК України (як спосіб, прийом, інструментарій для досягнення злочинного результату). Вказане обґрунтовуємо наступним: 1) об'єктивна сторона злочину за статтею 114-1 КК України полягає у перешкодженні законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період, що передбачає настання негативних наслідків саме для держави в особі Збройних Сил України як військового формування, на яке відповідно до Конституції України покладаються оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності; 2) об'єктивна сторона злочину за частиною 2 статті 194 КК України полягає у знищенні або пошкодженні чужого майна. У даній категорії злочинів підпал (умисне застосування вогню як фізичного та хімічного явища) є способом як перешкоджання (для кваліфікації дій особи за статтею 114-1 КК України) так і знищення чи пошкодження автівки (для кваліфікації дій особи за частиною 2 статті 194 КК України). Предмет злочинного посягання як за частиною 1 статті 114-1, так і за частиною 2 статті 194 КК України спільний – транспортний засіб, який за своїми ідентифікуючими ознаками надає об'єктивну можливість сприймати його як такий, що використовується військовослужбовцями Збройних Сил України чи іншим військових формувань (перфарбування в захисний колір, відповідне його камуфлювання, мілітарний апгрейд тощо). Вказане, вважаємо, є підставою для кваліфікації за правилами ідеальної сукупності.

У кримінальних провадженнях за фактами підпалів автівок військових, як правило, слідчими поліції «по-гарячому» приймаються заяви від громадян про залучення до провадження як потерпілого, вручаються відповідні пам'ятки та проводиться їх допит. Отже, заподіяння шкоди інтересам держави у виді перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань, а також наявність потерпілого, якому завдано матеріальної шкоди пошкодженням (знищеним) майном, є ще одним аргументом для повідомлення про підозру особі за сукупністю злочинів за статтями 114-1 та 194 КК України.

Якщо при встановленні винуватості особи у підпаленні автівки військового сумнівів для кваліфікації її дій за частиною 2 статті 194 КК України не має і не може бути, то для кваліфікації її дій за частиною 1 статті 114-1 КК України слід ретельно оцінювати докази щодо наявності у неї умислу перешкодити законній діяльності Збройних Сил України шляхом підпалу («замовлення куратора», «звітування про виконану роботу»), матеріали, що характеризують антимилітаристські погляди особи, повторюваність, тотожність та однотипність протиправних дій в загальному алгоритмі злочинної діяльності (наприклад, багатоепізодність злочинного посягання на перфарбовані у захисний колір транспортні засоби в різний час в різних місцевостях), а також інші докази, що зафіксували бажання і намагання особи знизити оперативність і дієвість Збройних Сил України чи інших військових формувань в особливий період. Аналіз психічних процесів, які проходять у свідомості особи, коли вона вчиняє підпалення автівки, а також її внутрішнє ставлення до вчиненого діяння є основою для наявності підстав кваліфікувати її дії за статтею 114-1 КК України.

Тому конче важливим при розслідуванні підпалень автівок військових є розмежування умислу особи щодо перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України чи інших військових формувань від мотивів особистої неприязні до особи, яка проходить військову службу, ревнощів, заздрощів, а також специфічного відношення до предмету злочинного посягання – транспортного засобу, за зовнішніми ознаками схожого на автівку військового.

Для прикладу розглянемо наступний практичний кейс. Слідством у кримінальному провадженні №**** встановлено, що в певну дату і час громадянин В. підпалив транспортний засіб ВАЗ «2121», пофарбований у «піксель», та який понад 6 місяців стояв у дворі багатоповерхівки, оскільки він був у неробочому стані, а охоронець супермаркету – громадянин Д. придбав його для подальшої розбірки на запчастини у офіціанта місцевого кафе – громадянина Г., який перфарбував автівку в стиль «мілітарі» з патріотичних міркувань та задля спрощеного проїзду блок-постів, маючи намір зайнятися волонтерською діяльністю, від чого потім відмовився через

зміни до законодавства про посилення заходів із мобілізації. Допитаний підозрюваний В. показав, що він є колишнім військовослужбовцем, особисто знав громадян Д. і Г., та розповів, що під час проходження військової служби при виконанні ним бойових завдань він змушений був пішки за 8-10 кілометрів добиратись до позицій, тому після повернення до цивільного життя його обурило той факт, що особи, які ніякого відношення не мають до Збройних Сил України використовують їх символіку, намагаючись користуватися їх повагою і моральними привілеями в соціумі. У даному випадку, предмет злочинного посягання (приватна автівка, перефарбована в стиль «мілітарі»), відсутність об'єктивних даних про те, хто із представників Збройних Сил України і яку саме діяльність здійснював би із використанням цього автомобіля, підпал якого і перешкодив би цій діяльності, а головне, інтелектуально-вольові спонукання винуватого не дають правових підстав для кваліфікації його дій за частиною 1 статті 114-1 КК України,

Вказаний приклад вказує на значимість профілактики на цьому напрямку, оскільки застосування ефективних засобів протидії із недопущення негативних явищ є менш обтяжливим, ніж розробка заходів із ліквідації їх наслідків.

Висновки і пропозиції. Надані законодавством повноваження правоохоронним органам потрібно використовувати виважено, спрямовуючи зусилля на протидію підпаленням автомобілів вищевказаної категорії як фоновому явищу, а не формуванню удаваного статистичного благополуччя в діяльності певного правоохоронного органу чи на певній юрисдикційній території, виключивши випадки неналежної правової кваліфікації, незаконної зміни підслідності та убезпечивши формування негативної судової практики.

З цією метою рекомендуємо при обласних прокуратурах утворити тематичні міжвідомчі робочі групи, до яких включити представників прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки України, Військової служби правопорядку, органів місцевої виконавчої влади і самоврядування. На засіданнях групи розглядати проблемні питання з огляду на специфіку регіону, криміногенну обстановку, стан законності і правопорядку, та, інших подібних чинників. За результатами засідань, з урахуванням прийнятої інформації про стан запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з підпаленням автомобілів, які належать або використовуються військовослужбовцями й іншими громадянами в особливий період, доречним було б запропонувати членам групи: забезпечити своєчасний і повний обмін інформацією (в межах відомчої компетенції) про події та явища, що можуть сприяти запобігання, виявленню, припиненню, розкриттю та розслідуванню злочинів даної категорії; правоохоронним органам вжити дієвих заходів із профілактики злочинів щодо підпалів автомобілів та іншого майна військовослужбовців (наприклад, спільні рейди патрульної поліції та Військової служби правопорядку щодо перевірки законності користування транспортними засобами, ідентифікованими як військові автівки, особами які не є військовими); рекомендувати Військовій службі правопорядку в межах компетенції вжити заходів щодо упорядкування обліку та використання автотранспортних засобів, які за своїми ідентифікуючими ознаками (захисний зелений колір, розфарбування у «піксель», наявність військових зображень, позначок тощо) вказують на їх приналежність до Збройних Сил України та інших військових формувань; органам прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки України забезпечити перевірку відповідності правової кваліфікації кримінальних правопорушень вказаної категорії обставинам їх вчинення, звернувши особливу увагу на обґрунтованість та наявність підстав внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей про злочини за фактами перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань в особливий період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. З початку року правоохоронці зафіксували понад 260 підпалів військових авто URL: https://zaxid.net/z_pochatku_roku_pravoohorontsi_zafixsuvali_ponad_260_pidpaliv_viyskovih_avto_n1594213 (дата звернення 23.11.2024).
2. Лист Офісу Генерального прокурора керівникам обласних прокуратур № 09/1/2-635 вих-427 окв-24 від 05.08.2024 щодо стану процесуального керівництва у кримінальних провадженнях за фактами підпалів автомобілів.
3. Правова позиція кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого на запит Головного слідчого управління Служби безпеки України (вих. № 6/10049 від 19.08.2024).